

IV

(Paziņojumi)

EIROPAS SAVIENĪBAS IESTĀŽU UN STRUKTŪRU SNIEGTI PAZIŅOJUMI

PADOME

Padomes secinājumi par starpnozaru politikas sadarbības pastiprināšanu, lai efektīvi risinātu sociāli ekonomiskos izaicinājumus, ar kuriem saskaras jaunieši

(2015/C 172/02)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ATGĀDINOT ŠĀ JAUTĀJUMA POLITISKO PAMATOJUMU, KAS IZKLĀSTĪTS PIELIKUMĀ, JO ĪPAŠI TURPMĀK MINĒTO:

1. Stratēģijas "Eiropa 2020" vispārējie mērķi un attiecīgie dalībvalstu mērķi – palielināt jauniešu nodarbinātību, mazināt izglītības priekšslaicīgu pamešanu un palielināt dalību augstākajā izglītībā – ir īpaši nozīmīgi jauniešiem un viņu sociāli ekonomiskajai situācijai.
2. Atjauninātajā regulējumā Eiropas sadarbībai jaunatnes jomā (2010–2018) ⁽¹⁾ ir uzsvērts, ka iniciatīvām ir jāļauj piemērot starpnozaru pieeju, pienācīgi ņemot vērā jaunatnes jautājumus, formulējot, īstenojot un izvērtējot politiku un rīcību citās politikas jomās, kas ievērojami ietekmē jauniešu dzīvi.
3. Viena no trim galvenajām prioritātēm, kas izklāstītas pašreizējā ES darba plānā jaunatnes jomā 2014.–2015. gadam ⁽²⁾, ir pastiprināt starpnozaru sadarbību ES stratēģiju sistēmā.
4. Padomes secinājumos par jaunatnes politikas potenciāla maksimālu izmantošanu saistībā ar stratēģijas "Eiropa 2020" mērķiem ⁽³⁾ uzsvērts – lai īstenotu efektīvu jaunatnes politiku un sasniegtu stratēģijas "Eiropa 2020" mērķus jauniešu labā, izšķiroša nozīme ir starpnozaru un iestāžu savstarpējai koordinācijai.

APZINOTIES:

5. Pastāvīgos sociāli ekonomiskos izaicinājumus, ar ko pašlaik saskaras jaunieši Eiropas Savienībā, tostarp augstais jauniešu bezdarba līmenis ⁽⁴⁾ un tā izraisītās sociālās sekas, kam nepieciešami efektīvi starpnozaru politikas risinājumi.

UZSKATA, KA:

6. Spēcīgai un pamanāmai, labi definētai un koordinētai jaunatnes politikai ir daudz iespēju sniegt pievienoto vērtību starpnozaru politikas sadarbībā. Tas savukārt var dot pozitīvus rezultātus, jo jaunieši gūst labumu no šādas sadarbības sinerģijas.
7. Jaunatnes joma var risināt jautājumus tādā veidā, kādā citas jomas to nevar. Tā var sniegt pierādījumus un zināšanas par vairākiem jautājumiem, kas skar jauniešus, piekļūst lielākam skaitam jauniešu, tostarp tiem, kuriem ir mazāk iespēju, un nodrošināt elastīgu, uz jauniešiem vērstu, nestigmatizētu, holistisku un novatorisku pieeju jauniešu vajadzību risināšanai.

⁽¹⁾ OV C 311, 19.12.2009., 1. lpp.

⁽²⁾ OV C 183, 14.6.2014., 5. lpp.

⁽³⁾ OV C 224, 3.8.2013., 2. lpp.

⁽⁴⁾ 2014. gada otrajā ceturksnī vairāk nekā pieci miljoni jauniešu (vecumā līdz 25 gadiem) 28 ES dalībvalstīs bija bezdarbnieki. Tāpat bezdarba līmenis bija 21,7 %, savukārt NEET (jaunieši, kuri nav nedz nodarbināti, nedz iesaistīti izglītībā vai apmācībā) īpatsvars bija 13 %.

Avots: Eurostat

NORĀDA, KA:

8. Kaut gan būtu jāizstrādā sistēmiskas pieejas, lai pastiprinātu starpnozaru sadarbību visos līmeņos, ir ļoti svarīgi uzmanību vērēt uz tādu konkrētu un neatliekamu sociāli ekonomisku izaicinājumu risināšanu, ar kuriem jaunieši saskaras pašreiz.
9. Starpnozaru pieeja jaunatnes politikai ir nozīmīga ne tikai tāpēc, lai sniegtu efektīvākus risinājumus sociāli ekonomisko izaicinājumu novēršanai, bet arī lai nodrošinātu tādus politikas risinājumus, kuru mērķis ir apmierināt visu jauniešu vajadzības.
10. Lai palielinātu jaunatnes jomas nozīmi sadarbībā ar citām nozarēm, būtu plaši jāatspoguļo un jāatzīst tās vērtība un ieguldījums.

PIENĀCĪGI IEVĒROJOT SUBSIDIARITĀTES PRINCIPU, IDENTIFICĒ ŠĀDAS PRIORITĀTES AR MĒRĶI PASTIPRINĀT STARPNOZARU JAUNATNES POLITIKU, LAI RISINĀTU JAUNIEŠU SOCIĀLI EKONOMISKOS IZAICINĀJUMUS:

I. Izstrādāt, īstenot un izvērtēt sistēmisku pieeju starpnozaru politikai jaunatnes jomā

AICINA DALĪBVALSTIS:

11. Pastiprināt iestāžu sadarbību, tostarp uzlabojot saziņu un informācijas apmaiņu valsts, reģionālā un vietējā līmenī, lai nodrošinātu to, ka jaunatnes jautājumus pilnībā ņem vērā, formulējot, īstenojot un izvērtējot rīcībpolitiku citās politikas jomās, tādās kā izglītība un apmācība, nodarbinātība, veselības aprūpe un labklājība, sociālā politika, pilsētvides plānošana, sports un kultūra, – jomās, kurām ir ietekme uz jauniešu sociāli ekonomisko situāciju.
12. Izstrādājot jaunatnes politiku vietējā, reģionālā un valsts līmenī, iesaistīt visas attiecīgās nozares gan horizontālajās, gan vertikālajās pārvaldības struktūrās.
13. Apsvērt tādu visaptverošu jaunatnes stratēģiju īstenošanu, kas sasaista attiecīgas politikas darbības, ar kurām risina jautājumus, ar ko saskaras jaunieši, un vajadzības gadījumā apspriesties ar jauniešiem un jauniešu organizācijām un tos iesaistīt šajā procesā.
14. Izmantot esošos mehānismus vai apsvērt jaunu mehānismu izveidi jauniešu situācijas uzraudzīšanai un izstrādāt uz pierādījumiem un zināšanām balstītu politiku, integrējot datus un pētījumu rezultātus politikas izstrādē starp jomām, tostarp tad, kad tiek plānoti konkrēti politikas pasākumi.

AICINA KOMISIJU:

15. Regulāri sniegt Padomei un tās sagatavošanas struktūrām jaunāko informāciju par galvenajiem politikas dokumentiem un iniciatīvām ES līmenī, kas skar jauniešu sociāli ekonomisko situāciju.
16. Apsvērt, kā efektīvi piemērot jauno, saskaņoto Komisijas kopu politikas pieeju, pievēršoties izaicinājumiem, ar kuriem saskaras jaunieši, un izstrādājot konkrētas starpnozaru darbības.
17. Izmantojot ES ziņojumu par jaunatni vai citus attiecīgus instrumentus, izvērtēt, kā jaunatnes jautājumi tiek ņemti vērā citās politikas jomās, kurām ir nozīmīga ietekme uz jauniešu dzīvi.
18. Vēl vairāk veicināt uz pierādījumiem balstītas politikas attīstību, izstrādājot pētniecības projektus sadarbībā ar citām attiecīgām politikas jomām.

AICINA DALĪBVALSTIS UN KOMISIJU:

19. Starpnozaru pieeju paredzēt kā vienu no īstenošanas principiem nākotnes ES mēroga jaunatnes politikā, tostarp iespējamā turpmākā ES darba plānā jaunatnes jomā, un paredzēt konkrētus starpnozaru pasākumus programmā sadarbībai jaunatnes jomā pēc 2018. gada.
20. Stiprināt starpnozaru sadarbību, pilnībā izmantojot programmas Erasmus+ sniegtās iespējas, tostarp tās, kas paredzētas politikas reformas atbalstam.
21. Savākt pierādījumus, tostarp ekspertu grupu ietvaros, kas izveidotas saskaņā ar ES darba plānu jaunatnes jomā, par to, kā starpnozaru politikas sadarbība var dot pozitīvus rezultātus un labvēlīgi ietekmēt citas sabiedrības jomas, gūstot labumu no pastiprinātā sadarbībā sasniegtās sinerģiskās iedarbības.

22. Izstrādājot ES ziņojumu par jaunatni, veicināt sadarbību ar citām politikas jomām, un ziņojuma secinājumus ņemt vērā stratēģijas "Eiropa 2020" uzraudzībā.

II. **Izmantot īpaši pielāgotas starpnozaru pieejas projektiem, iniciatīvām un programmām, kas risina sociāli ekonomiskos izaicinājumus, ar kuriem saskaras jaunieši**

AICINA DALĪBVALSTIS:

23. Pastiprināt partnerības pieejas starp nozarēm attiecībā uz Jauniešu garantijas un citu pasākumu īstenošanu un apmaiņties ar labo praksi, jo īpaši attiecībā uz to, kā sasniegt jauniešus.
24. Meklēt pienācīgu atbalstu tādu pasākumu ilgtermiņa izstrādei un īstenošanai, ko pašreiz finansē saskaņā ar Jauniešu garantijas iniciatīvām un kuros iesaistīta jaunatnes joma.
25. Lai pievērstos izglītības priekšlaicīgai pamešanai un stiprinātu kompetenču holistisku attīstīšanu, pastiprināt mērķtiecīgu sadarbību starp formālās izglītības iestādēm un neformālās izglītības nodrošinātājiem, tostarp izmantojot elastīgas un jauniešiem piemērotas pieejas.
26. Veicināt sadarbību starp darbā ar jauniešiem iesaistītajiem un sociālajiem dienestiem, lai kopīgi pievērstos jauniešu sociālajai iekļaušanai un vajadzības gadījumā nodrošinātu savlaicīgu rīcību.
27. Plānojot un īstenojot iniciatīvas, kas vērstas uz jauniešu kompetenču attīstīšanu, iesaistīt darba pasauli.
28. Sadarbībā ar vietējām pārvaldes iestādēm, jaunatnes darbiniekiem un citiem profesionāļiem, kas strādā ar jauniešiem, vajadzības gadījumā stiprināt visus pakalpojumus, kas vērsti uz jauniešiem.

AICINA KOMISIJU:

29. Atvieglot sakaru veidošanu un labās prakses apmaiņu Eiropas līmenī starp jaunatnes politikas veidotājiem un nevalstiskām organizācijām, kas iesaistīti Jauniešu garantijas īstenošanā.
30. Pastiprināt iekšējo koordināciju starp attiecīgiem Komisijas dienestiem saistībā ar tādu iniciatīvu izstrādi, kas vērstas uz jauniešiem, un pastiprināt diskusijas ES līmenī par jaunatnes jautājumiem.

AICINA DALĪBVALSTIS UN KOMISIJU:

31. Lai ar konkrētiem starpnozaru projektiem efektīvāk pievērstos jauniešu sociāli ekonomiskajiem izaicinājumiem, apsvērt Eiropas struktūrfondu un programmas *Erasmus+* finansējuma iespēju izmantošanu.
32. Pievērsties iepriekš minētajiem jautājumiem gaidāmajā dalībvalstu savstarpējās mācīšanās procesā saistībā ar starpnozaru jaunatnes politikas pastiprināšanu valsts līmenī, ko organizē saskaņā ar ES darba plānu jaunatnes jomā.
33. Attiecīgā gadījumā uzaicināt citu nozaru ieinteresētās personas piedalīties pasākumos, piemēram, Eiropas Jaunatnes nedēļā un ES jaunatnes konferencēs, un veicināt informācijas apmaiņu un diskusijas starp nozarēm.

III. **Pastiprināt darba ar jauniešiem un citu jaunatnes politikas instrumentu vērtības redzamību un to papildinošo nozīmi efektīvā jauniešu izaicinājumu risināšanā**

AICINA DALĪBVALSTIS UN KOMISIJU:

34. Iesaistīt jauniešus nozīmīgos politikas lēmumos, kas tos skar, izmantojot esošus vai jaunus kanālus jauniešu līdzdalībai, tostarp strukturētā dialoga procesu.
35. Turpināt veicināt darba ar jauniešiem un neformālās mācīšanās un konkrētu instrumentu, piemēram, *Youthpass*, atzīšanu citās nozarēs, tādās kā nodarbinātība, izglītība, apmācība un kultūra, un citu attiecīgo ieinteresēto pušu vidū.
36. Turpināt darba ar jauniešiem un ikdienējās un neformālās mācīšanās atzīšanu un validēšanu, izpētot iespējas, kā ieviest *Youthpass* sertifikātu ārpus programmas *Erasmus+*, un attiecīgos gadījumos izmantot to kā valsts instrumentu atzīšanai.
37. Veicināt un regulāri vairot citu nozaru informētību par sasniegumiem profesionālā un brīvprātīgā darbā ar jauniešiem.

38. Izstrādāt iniciatīvas, kas vērstas uz to, lai par brīvprātīgo darbu zinātu, to izprastu, izmantotu un atzītu kā neformālās mācīšanās procesu.
39. Atbalstīt un veicināt sadarbības iniciatīvu īstenošanu starp formālas un neformālas mācīšanās vidi, kas varētu maksimāli uzlabot mācīšanās rezultātus.

AICINA KOMISIJU:

40. Radīt iespējas un atbalstīt dalībvalstu centienus attiecīgos gadījumos izmantot *Youthpass* sertifikātu ārpus programmas *Erasmus+* kā valsts instrumentu atzīšanai.
-

PIELIKUMS

ATGĀDINOT ŠĀ JAUTĀJUMA POLITISKO PAMATOJUMU

Politiskais pamatojums

1. Padomes secinājumi par to jauniešu sociālo iekļaušanu, kas nav iesaistīti ne darba tirgū, ne izglītībā, ne apmācībā, un kuros norādīts, ka būtu jānodrošina holistiska pieeja un starpnozaru sadarbība. Visi politikas instrumenti, pasākumi un darbības būtu jākoordinē vietējā, reģionālā, valsts un Eiropas līmenī, un jauniešu sociālās iekļaušanas pasākumu izstrādē un izpildē būtu jāiesaista plašs ieinteresēto personu loks ⁽¹⁾.
2. Padomes ieteikums par garantijas jauniešiem izveidi saskaņā ar jauniešu nodarbinātības tiesību aktu kopumu ⁽²⁾.
3. Padomes secinājumi par ieguldījumiem izglītībā un apmācībā – atbilde uz paziņojumu “Izglītības pārvērtēšana – ieguldījums prasmēs labāku sociālekonomisko rezultātu sasniegšanai” un 2013. gada izaugsmes pētījums ⁽³⁾.
4. Padomes ieteikums par politiku, lai mazinātu mācību priekšlaicīgu pārtraukšanu, kurā uzsvērta vajadzība veikt visaptverošus starpnozaru politikas pasākumus, lai veidotu spēcīgāku saikni starp izglītības un apmācības sistēmām un nodarbinātības jomu ⁽⁴⁾.
5. Padomes ieteikums par neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanu ⁽⁵⁾.
6. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1288/2013 ⁽⁶⁾, ar ko izveido Savienības programmu izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomā *Erasmus+*.

⁽¹⁾ OV C 30, 1.2.2014., 5. lpp.

⁽²⁾ OV C 120, 26.4.2013., 1. lpp.

⁽³⁾ OV C 64, 5.3.2013., 5. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 191, 1.7.2011., 1. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 398, 22.12.2012., 1. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 347, 20.12.2013., 50. lpp.